Program profilaktyki gruźlicy

Data aktualizacji
2025-07-16

Gruźlica jest bakteryjną chorobą zakaźną, wywoływaną przez prątki gruźlicy. Należy do grupy chorób społecznych związanych z warunkami życia (mieszkanie, odżywianie, wypoczynek) oraz pracy. Im są one gorsze, tym łatwiej o rozwój choroby. Do zachorowania osoby zarażonej może dojść na skutek osłabienia odporności organizmu spowodowanej np. niedożywieniem czy bardzo złymi warunkami mieszkaniowymi.

Do czynników wewnętrznych sprzyjających zachorowaniu na gruźlicę należą: zakażenie wirusem HIV, cukrzyca, choroby nowotworowe, choroby krwi, schyłkowa niewydolność nerek, leczenie immunosupresyjne, pylica płuc, leczenie sterydami przez okres dłuższy niż 3 tygodnie w dawce powyżej 15 mg/dobę oraz szybka utrata masy ciała.

Dla osób szczególnie narażonych na zachorowanie na gruźlicę przygotowany został Program Profilaktyki Gruźlicy.

Czy program jest dla Ciebie

Tak, jeżeli:

- jesteś osobą dorosłą, u której dotychczas nie rozpoznano gruźlicy, ale miała bezpośredni kontakt z chorym na gruźlicę lub
- jesteś osobą, u której stwierdzono przynajmniej jeden z następujących czynników ryzyka:
    - bezrobocie
    - bezdomność
    - niepełnosprawność
    - obciążenie długotrwałą chorobą
    - uzależnienie od alkoholu lub narkotyków.

Programem objęte są osoby, które dokonały wyboru pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i samodzielnie zgłoszą się do gabinetu pielęgniarki.

Cel programu

- zmniejszenie wskaźnika zachorowalności na gruźlicę
- objęcie wczesną opieką świadczeniobiorców chorych na gruźlicę
- zmniejszenie wskaźnika śmiertelności na gruźlicę
- podniesienie świadomości społecznej poprzez edukację zdrowotną
- zwiększenie dostępności do świadczeń pielęgniarki środowiskowej oraz poradni specjalistycznych – gruźlicy i chorób płuc.

Kto i gdzie realizuje program?

Program profilaktyki gruźlicy realizowany jest przez wszystkie pielęgniarki POZ.

Jak się zgłosić?

Żeby wziąć udział w programie, zgłoś się do pielęgniarki POZ, do której złożyłeś deklarację wyboru.

Co Cię czeka w ramach programu?

Pielęgniarka POZ przeprowadzi z Tobą wywiad zdrowotny, wypełni ankietę, a następnie przeprowadzi edukację zdrowotną.

Jeżeli w ankiecie uzyskasz:

- 10–24 punktów, to jesteś osobą z grupy podwyższonego ryzyka zachorowania.

Pielęgniarka POZ przekaże pisemną informację o wynikach przeprowadzonej ankiety Twojemu lekarzowi POZ. Wskaże Ci tryb dalszego postępowania, m.in. konieczność zgłoszenia się do lekarza POZ celem dalszej oceny stanu zdrowia.

- 1–9 punktów, to jesteś osobą z grupy umiarkowanego ryzyka zachorowania.

Pielęgniarka POZ nie zakwalifikuje Cię do dalszej diagnostyki. Kolejny raz możesz wziąć udział w ankiecie po 24 miesiącach od daty ostatniego badania.

Co przygotować?

Na wizytę wystarczy przynieść dokument tożsamości.

Aby wziąć udział w programie musisz złożyć pisemne oświadczenie, że w ciągu ostatnich 24 miesięcy nie uczestniczyłeś w badaniu ankietowym pielęgniarki POZ w programie profilaktyki gruźlicy (także w innych poradniach).

Jak długo będziesz czekać?

Termin przeprowadzenia ankiety ustala bezpośrednio pielęgniarka POZ, która będzie udzielała świadczenia.

Co zyskasz?

Podniesiesz swoją świadomość na temat gruźlicy, a jeżeli zostaniesz zakwalifikowany do grupy największego ryzyka, będziesz miał zapewnioną opiekę lekarską już na wczesnym etapie choroby oraz zwiększoną dostępności do świadczeń pielęgniarki środowiskowej oraz poradni specjalistycznych – gruźlicy i chorób płuc.

Szczegółowe informacje o programie

Więcej informacji dotyczących gwarantowanych świadczeń w ramach profilaktyki gruźlicy znajdziesz w Obwieszczeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu

rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej

w części III (str. 17).

Instytucja odpowiedzialna za Program

Narodowy Fundusz Zdrowia

Podstawa prawna

Świadczenia opieki zdrowotnej związane z profilaktyką gruźlicy są finansowane zgodnie z Zarządzeniem Nr 122/2017/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej (z późn. zm.).